

Pau Vidal

**L'ENXANDALLAMENT
DEL MÓN**

**Una crònica desenganyada
de la fi de l'espècie**

V I E N A
E D I C I O N S

ÍNDEX

A l'assalt del món _____ 13

L'ENXANDALLAMENT DEL MÓN

Últims nadals _____ 23

L'enxandallament del món (continua) _____ 27

Escoltisme sense kumbes _____ 33

Feliç escalf (i «besis» al drac) _____ 37

Estat d'alarma (comunicativa) _____ 41

La gàbia del pensament _____ 45

Disseccionar _____ 49

El jove investigador quasi sense prejudicis _____ 53

Guiris de segona _____ 59

Micromasclisme de la porra extensible _____ 63

Engatada garrafal _____ 67

Competència lleial _____ 71

Les llengües no evolucionen _____ 75

Taula de diàleg (amb escolta il·legal) _____ 81

Sobretaula de diàleg (vingut per quedar-se) _____ 85

Digues com piules (taxonomia del nou opinaire) _____ 89

Enxandallament escolar _____ 93

El corrector ets tu _____ 97

ELLS I NOSALTRES

Un poble sol _____ 103

Catalans racistes (i són entre nosaltres) _____ 107

Infiltrats _____	113
Mala educació _____	117
El món a l'inrevés _____	123
Victimisme _____	127
Pedagogia del cap cot _____	131
Jo soc el monstre _____	135
Can Felipa _____	139
El cognom i els seus derivats _____	143
Castelletts _____	147

GRÀCIES DEL BILINGÜISME

Sociolingüística màgica (i la resta són fanatismes) _____	153
Jo canto com vull _____	157
El bilingüisme serà monolingüe o no serà _____	161
Fase de negació _____	165
Fills de la immersió _____	169
No hi haurà pau lingüística _____	173
Un dia als jutjats _____	177
Inoculació oculta _____	183
«Que en són de bons, es balons...» _____	187
Que en són, d'inflades! _____	191
Senyort polisía _____	195
Treballs (de llengua) forçats _____	199

LLENGUA

Elogi (fúnebre) del bellparlant _____	205
La paradoxa de l'hoste _____	209
«Nos en saldremos» _____	213
Matar el missatger _____	217
Un espectacle gens edificant _____	221
Jo pixopino, tu pixespines... _____	225

Elisenda Alamany per darrere i per davant _____	229
El mot més català _____	233
Putes carallots _____	237
Ni prohoms febles ni polles _____	241

La gàbia del pensament

Finalment podrem tornar a futbol, després de tants mesos de restriccions. Ves quina il·lusió. Aquesta màquina d'inxandallar que és l'esport-espectacle simbolitza el trànsit de la modernitat líquida a l'evaporada.

El futbol professional fa temps que ha ensenyat les costures, els vicis de temps antics, la podridura: salaris obscens, jugadors semianalfabets, dirigents gàngsters, creació i lapidació de mites a velocitat supersònica... La cosa és tan obscena que el mig esclat del futbol femení es podria entendre com una gran maniobra de *soccer washing*: blanqueig del futbol. Els articulistes que volen il·lustrar les giragonses històriques solen citar la frase tan gastada (i deformada) d'en Tancredi, el nebot del Gattopardo, però l'inxandallament s'entén millor llegint Roberto Saviano. A *ZeroZeroZero* explica que els càrtels sud-americans van estar a frec de derrota perquè els va costar molt entendre la lliçó de la 'ndrangheta calabresa: que, si no volien sucumbir a l'Estat, els homes d'honor (juraments i sang, principis morals, aire feréstec) havien de deixar pas als yuppies de la droga (llicenciatures a Harvard, manca absoluta d'escrúpols, gomina i corbata). L'inxandallament ha vençut l'estat amb la mateixa estratègia: adaptant-se al mercat.

La modernitat líquida ens va robar la pudor d'havà que saturava les tardes de diumenge a can Barça, a l'hivern, en aquella hora que el sol ja entrava de biaix però encara escalfava prou. La magdalena prous-

tiana dels futbolaires. Encara avui, si casualment ensumo flaire de puro automàticament sento l'escalfor de la mà del pare repenjada al clatell per no perdre'm entre la gentada dels tocatardans. Després qui va rebre va ser la cervesa. Ara, amb la vacuïtat evaporada, tard o d'hora prohibiran aplaudir o celebrar els gols, pràctiques tribals que poden ofendre ves a saber qui. El pellprimisme s'engreixa a mesura que ens enxandallem.

L'esport-espectacle és vintage, perquè ens vol passius i endrapant frankfurts. Una imatge poc escaient amb la promesa de protagonisme que ens fa constantment el turbocapitalisme. Sigues el protagonista de la pel·lícula de la teva vida. Per això ara s'estila l'esport individual. I per això el pàdel fa estralls. Perquè és actual (ràpid, interclassista, roba de coloraines, nois i noies barrejats) i per això ha suplantat el tennis (llarg i lent, classista, poc inclusiu, roba massa cara); per això l'antic Club Tennis Horta, fundat el 1912, des de fa un parell o tres d'anys es diu Nick Club Pàdel Barcelona i només té pistes d'esquaix i la web exclusivament en castellà. L'enxandallament del món és posar-li Nick a un centre esportiu, perquè «Centre esportiu» és boomer.

L'enxandallament ho abasta tot, perquè és una revolució. Involutiva, però revolucionària. Abans, quan els llocs on s'anava a jugar a tennis es deien «club de tennis», els cotxes eren petits. Ara són molt més grossos. Poses el sis-cents de l'avi al costat de l'Audi de ta cosina i fa esgarriar: David contra Goliat. Els automòbils són molt més grossos (fixeu-vos-hi: és sorprenent) perquè han d'encabir molta més simbologia; als anys cinquanta, tenir cotxe i televisió eren sinònim d'haver sortit de la pobresa. El salt de qualitat estava entre tenir-ne i no tenir-ne. Ara de cotxe en té tothom (ja m'enteneu: em refereixo al primer món, i segurament també al segon), per això la diferència

està entre tenir una merdeta de Ford Fiesta o un Dacia Sandero 60 CV amb Airbag 4P doble cilindre i totes aquestes enganyifes. L'exasperament del món és creure's que la doble tracció et confereix estatus.

L'exasperament és transversal. La sacralització del parer personal. «És la meua opinió», t'etziba el neci que no sap res, que no s'ha preocupat per saber res sobre allò de què està parlant ni creu que calgui. Una justificació i alhora un salconduit. Només és la meua opinió, diu el llanut, magnànim, però l'has de respectar perquè totes les opinions són respectables, encara que això que acaba de dir sigui una summa niciesa. L'opinió com a tòtem, l'apoteosi del titular de diari com a màxima informació, el pseudodebat a partir d'un blanc o negre, el tertulià com a autoritat. El lloc comú i el pensament banal s'equiparen al saber i a la instrucció perquè totes les opinions són respectables. Un dels grans tòtems exasperats.

L'exasperament també és anar a veure una peça teatral tan trasbalsadora com *La cabra*, que planteja un dilema moral i cultural de primera magnitud, esborronador, i esclafir a riure cada vegada que els actors conjuguen el verb *follar*. Que deuen ser unes tres-centes vegades al llarg de la peça. «Follacabres!», i ha ha ha! «De debò que t'has follat una cabra?» I més ha ha ha! És el públic Torrente. L'espectador que va a teatre amb xandall, encara que s'hagi vestit de mudar.

És, finalment, el miratge de la falsa llibertat. Que ens facin creure que ho podem escollir tot com si la vida fos un passadís de supermercat: el canal de televisió, l'influencer, l'escola, l'indret exòtic per anar de vacances... I la llengua, perquè la baixada mortal de consciència lingüística de les dues darreres generacions és resultat sobre-

tot d'aquest miratge enganyós: tinc dues llengües (dues i mitja, si comptem el *globish*) i puc triar en cada moment quina faré servir, perquè el bilingüisme és diversitat i riquesa. El fet que, a l'hora de la veritat, la tria sigui aclaparadorament la mateixa és la millor prova que aquesta llibertat, de lliure, no en té res. L'enxandallament és la gàbia del pensament.

14/10/2021